

КОНГРЕС ФОЛКЛОРИСТА У ВАРАЖДИНУ

Четврти конгрес фолклориста Југославије одржан је 28 августа до 1 септембра 1957 године у Вараждину. На конгресу је присуствовало преко сто делегата из земље и око двадесет делегата из иностранства. У центру пажње Конгреса је био подунавски басен и његов фолклор, ма да је третирано и низ начелних и појединачних тема словенског фолклора. Живу дискусију је изазвао реферат др Бранислава Русића „О дефиницији фолклора“, до које није дошло, и проф. Твртка Чубелића „Школа и фолклор“, поводом којег је препоручено да се, након једног савјетовања послје Конгреса, предложи препоруке савјетима за просвјету и школство. Похвално је што су већина иностраних гостију припремили реферате за Конгрес са темама из проблематике словенског фолклора (реферате су имали претставници Чехословачке, Мађарске, Италије, Аустрије и Лужичких Словена).

Југословени су имали око четрдесет реферата.

Од делегата из Црне Горе реферате су имали: проф. Јован Вукмановић „Крсно име код католика и муслимана у Црногорском Приморју“ и Др. Нико С. Мартиновић „Валтазар Богишић и Чехословачка“, док трећи реферат „Погребни обичаји у старој Подгорици“, проф. др. Андрија Лаиновић није одржао због отсуства са Конгреса.

Поред реферата из Црне Горе чије су теме везане за проблематику фолклора Црне Горе, било је неколико реферата из других република који су третирани или додиривали проблеме фолклора наше Републике. Од њих треба поменути слиједеће:

Проф. Трифун Ђукић је реферисао на тему „Једна народна песма у Његошевој обради“. Ђукић је ту говорио о Његошевој пјесми „Мали Радојица“. Ђукић је истакао да је, према Његошевој концепцији, Мали Радојица отац Старине Новака.

Др. Мирко Барјактаровић је имао реферат „Празан гроб“ — једна стара појава у нашим погребним обичајима. Он је ту појаву везао за вјеровања у вези са душама покојника у класичних народа. Трагови оваквог обичаја се могу наћи и у Црној Гори.

Проф. Драгутин Мићовић је имао реферат „Освета Бојичић Алије у нашој и арбанашкој народној епици“. Референт тврди, на основи помена Бојичић Алије у документима Задарског архива и кронике Силобадовића, да је овај наш народни јунак прешао, преко крајишничке народне пјесме, у албанску народну пјесму. Овдје се референт дотакао питања непроучености албанских и српско-хрватских културних односа у прошлости.

Интересантан је за Црну Гору студиозни реферат проф. Миодрага Ибровца „О новогрчкој и српској народној поезији према предавањима Клода Форијела“, у колико се односи на народну пјесму „Зидање Скадра“.

Једним дијелом додирује и питање фолклора у Црној Гори реферат Петра С. Влаховића „Трагови аванкулата у јужнословенској народној поезији“. Референт закључује да се обичај старања ујака о сестрићу мора тражити у матријархату.

Конгрес је радио у пленуму и комисијама. Комисије су биле подијељене у два дијела: за музику и за народну књижевност.

Четврти конгрес фолклориста је дао озбиљних научних прилога и може се рећи да је оправдао напоре његових организатора.

Може се са жаљењем констатовати да научне институције, које су у свом раду заинтересоване проучавањем фолклора, нијесу посветиле овој манифестацији потребну пажњу. Тако, од високих научних институција једина је Српска академија наука послала свог делегата.

Н